

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

1. Загальна інформація про курс

Назва, мова викладання	Теоретичний курс німецької мови Мова викладання – німецька
НПП, які забезпечують викладання	Боднарчук Тетяна Вікторівна , доцент кафедри німецької мови, кандидат педагогічних наук, доцент
Профайл НПП	https://deutsch.kpnu.edu.ua/about-kaf/bodnarchuk-t-v/
E-mail:	bodnarchuk.tetyana@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=8049
Консультації	Згідно графіку консультацій, що розміщений на сайті кафедри німецької мови: http://deutsch.kpnu.edu.ua/hr-kons-vykl/

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс німецької мови» належить до *освітніх компонентів професійної підготовки* зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки за освітньо-професійною програмою «Англійська мова і література». Курс вивчається у 8-му семестрі і завершується екзаменом.

Основними організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття. *Лекції* спрямовані на опанування здобувачами вищої освіти як традиційних, так і новітніх теоретичних і практичних проблем лексикології, теоретичної граматики, стилістики німецької мови та перекладознавства з точки зору наукових досягнень сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства. *Практичні заняття* закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, формують у майбутніх філологів основ наукового мислення з перспективою використання матеріалів курсу у їх професійній діяльності.

3. Мета і завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Теоретичний курс другої іноземної мови (німецької)» є опанування студентами як традиційних, так і новітніх теоретичних і практичних проблем лексикології, теоретичної граматики, стилістики німецької мови та перекладознавства з точки зору наукових досягнень сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства та формування у майбутніх філологів основ наукового мислення з перспективою використання матеріалів курсу у їх професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів ВО компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 04.** Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 05. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 08. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 02.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
СК 03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, які вивчаються.

4. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

- ПРН 03.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН 08. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних прийомів.

5. Формат курсу

Стандартний курс (денна форма навчання) з використанням дистанційних форм навчання (за необхідності) та навчальної платформи MOODLE (модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища).

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	«Англійська мова і література», 035 Філологія спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)	
Рік навчання	четвертий, 2024-2025 н.р.	
Семестр вивчення	восьмий	
Нормативна/вибіркова	нормативна	
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС	
Загальний обсяг годин	90 год	
Кількість годин навчальних занять	40 год	
Лекційні заняття	14 год	
Практичні заняття	26 год	
Семінарські заняття	0 год	
Лабораторні заняття	0 год	
Самостійна та індивідуальна робота	50 год	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

7. Пререквізити і кореквізити курсу

1. Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер, вивчається у тісному взаємозв'язку із другою іноземною мовою (німецькою), поєднує в собі теоретичну та практичну фонетику, граматику, лексикологію першої іноземної мови, тісно пов'язана з кожною із названих лінгвістичних дисциплін (фонетикою, граматику, лексикологією), з одного боку, опираючись на дані цих дисциплін, а з іншого, – уточнюючи й доповнюючи ці дані.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання програмного забезпечення, окрім технічного обладнання: комп'ютер/ноутбук, проєктор, мережа Інтернет, Інтернет-сторінка навчальної дисципліни на платформі MOODLE; відеозв'язок на платформі ZOOM / Google Meet (за умови дистанційного/змішаного навчання).

Політика курсу ґрунтується на «Положенні про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у «Кодексі академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Орієнка (нова редакція)»
<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>

Здобувачі ВО заохочуються до здобуття *неформальної та / або інформальної освіти*, визнання результатів якої регламентується «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти» <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8ROJp0mO9FjUJumB4T/view>.

Кількість академічних годин			Тема, план	Форма занять	Матеріали	Література, Інтернет-ресурси	Завдання, години	Вага оцінки (балів)	Термін виконання
Л	ПЗ	СР							
2	2	5	Змістовий модуль 1. Thema 1. Verwandschafts-beziehungen und Periodisierung der deutschen Gegenwartssprache	Лекції, практичні заняття	Презентації, тези лекцій, наукові тексти	Літературу до кожної теми див. у робочій програмі і навчальної дисципліни та планах практичних занять.	Опрацювання теоретичних питань лекції. Обговорення питань за планом практичного заняття. Виконання практичних завдань з теми. Вивчення глосарію термінів до теми. Виконання завдань самостійної роботи.	Поточний контроль – 30 балів, МКР – 20 балів, самостійна робота – 10 балів.	Впродовж курсу
2	2	6	Thema 2. Wort als Grundeinheit des lexikalischen Systems der Sprache.						
2	2	5	Thema 3. Syntagmatische und paradigmatische Beziehungen.						
2	2	6	Thema 4. Wortschaftserweiterung durch Entlehnung und Bedeutungswandel						
2	4	5	Thema 5. Gegenstand und Hauptbereichen der						

2	4	5	theoretischen Grammatik. Das Verb. Thema 6. Das Substantiv. Die grammatischen Kategorien des Substantivs.					
2	2	5	Thema 7. Adjektiv, Pronomen, Zahlwörter und ihre grammatischen Kategorien					
2	4	6	Thema 8. Der deutsche Satz. Besonderheiten und Einteilung.					
2	2	5	Thema 9. Stilistische Besonderheiten der deutschen Sprache. Besonderheiten der Übersetzung aus dem Deutschen ins Ukrainische und aus dem Ukrainischen ins Deutsche.					

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль (30 балів) успішності здобувачів ВО здійснюється упродовж семестру у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання практичних завдань, підготовки презентацій, доповідей тощо. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та оцінюється за 12-бальною шкалою. Бали за змістовий модуль перераховуються за формулою (Середня оцінка навчальної діяльності $\times 0,05 + 0,4 \times$ ваговий бал змістового модуля).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів

на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (початковий)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні

(репродуктивний)		труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічний)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульну контрольну роботу здобувачі ВО виконують впродовж однієї академічної години. МКР проводиться у формі тестів. За кожну правильну відповідь здобувач ВО отримує 1 бал (всього 20 питань).

Самостійна робота (10 балів)

Самостійна робота студента над засвоєнням навчальної дисципліни є необхідним елементом ефективного формування компетентностей та включає вивчення і конспектування питань, що винесені на самостійне опрацювання, критичне осмислення основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовка до доповідей, виступів на практичних заняттях. Самостійна робота здобувачів ВО оцінюється за 12-бальною шкалою, а потім бали перераховуються за формулою: середній бал за виконання завдань самостійної роботи помножити 0,05, додати 0,4 та помножити на 20 (максимальна кількість балів за виконання завдань самостійної роботи). Критерії оцінювання самостійної роботи ідентичні до критеріїв оцінювання поточного контролю, які наведені вище.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі ВО

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Разом
Змістовий модуль 1 (60 балів)			40 балів	100 балів
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота		
30 балів	20 балів	10 балів		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

12. Рекомендована література Основна

1. Бублик В.Н. Історія німецької мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 272 с.
2. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари : навч. посіб. для студ.-германістів. Тернопіль: РВВ Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка, 2008. 322 с.
3. Кійко Ю.С. Теоретична граматики німецької мови як другої іноземної : навч. посіб. (нім. мовою).

Чернівці : Рута, 2011. 184 с.

4. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
5. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови. Вінниця : Нова Книга, 2014. 390 с.
6. Теоретичний курс німецької мови : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології закладів вищої освіти. Укладачі : Крецька Ю. А., Боднарчук Т. В. Кам'янець-Подільський : ФОП Гордукова І. Є., 2021. 242 с.
7. Göttert K. H. Einführung in die Stilistik. Wilhelm Fink-Verlag : München, 2003. 284 S.

Додаткова література

1. Левицький В.В. Основи германістики. Вінниця : Нова книга, 2008. 528 с.
2. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови : Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Вінниця : Нова книга, 2003. 416с.
3. Огуй О.Д. Актуальні проблеми семантики та полісемії : Конспект лекцій з лексикології для студ. 3 і 5 курсів. Чернівці : Рута, 1998. 150 с.
4. Duden Die deutsche Rechtschreibung: [4. Auflage]. Bibliographisches Institut, Mannheim, 2004. Band 1. 960 S.
5. Duden. Das Stilwörterbuch: [9. Auflage]. Bibliographisches Institut & F a. Band 2, 2010. 1087 S.
6. Duden. Das Bildwörterbuch : [4. Auflage]. IBD Ltd, 2005. Band 3. 960 S.
7. Duden. Grammatik : [8., überarbeitete Auflage]. Bibliographisches Institut, Mannheim, 2009. Band 4. 1344 S.
8. Duden. Das Fremdwörterbuch : Unentbehrlich für das Verstehen und den Gebrauch fremder Wörter : [10., komplett überarbeitete und aktualisierte Auflage]. – Bibliographisches Institut, Mannheim, 2010. Band 5. 1104 S.
9. Duden. Herkunftswörterbuch. Etymologie der deutschen Sprache : [4. Auflage]. Bibliographisches Institut, Mannheim, 2007. Band 8. 960 S.
10. Duden. Das Bedeutungswörterbuch: Wortschatz und Wortbildung: [4., aktualisierte und erweiterte Auflage]. Bibliographisches Institut, Mannheim, 2010. Band 10. 1152 S.
11. Wahrig G. Deutsches Wörterbuch. Guterslohn: Bertelsmann Lexikon Verlag, 2006. 4320 S.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://lib.meta.ua	Бібліотека
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf	Бібліотека МАУП